

ŠTÚDIE

JOZEF KVIKVIČ¹

ŽIVOTNÉ JUBILEUM AKADEMIKA EMILA MAZÚRA

¹ Doc. RNDr. J. Kvikvič, DrSc., Geografický ústav SAV, Obrancov mieru 49, 814 73 Bratislava, ČSSR.

On 9th February 1985 the prominent Czechoslovak geographer Prof. Dr. Emil Mazúr, DrSc., Academician of both the Czechoslovak Academy of Sciences and the Slovak Academy of Sciences, Director of the Geographical Institute of the Slovak Academy of Sciences, lived to have a life jubilee of 60 at creative work. In his multilateral scientific activity he contributed to geomorphology both to be enriched theoretically and to be applied in practice. He has worked out the theoretico-methodological problems of both physcogeographical and geographical regionalization. In his numerous works he paid attention to the theory of geography to be deepened as a science of spatial analysis and synthesis of landscape. A significant place is represented also by the problems of human environment, geographical prognoses, landscape potential, evaluation of natural resources and their rational utilization. He has worked in several commissions of the INQUA and IGU. At present, within the IGU, he has been leading successfully the Working Group Landscape Synthesis — Geoecological Foundations for Complex Landscape Management for the second functional period. Academician E. Mazúr takes a significant part also in managing and organizational activities within the authorities of the Academy and in other scientific institutions. His scientific and social activities have been appreciated with great scientific honours as well as honorary memberships in several geographical societies abroad — the Bulgarian People's Republic, the Federal Republic of Germany, the USSR.

V tvorivej práci sa 9. 2. 1985 dožil životného jubilea 60 rokov významný československý geograf prof. RNDr. Emil Mazúr, DrSc., akademik ČSAV a SAV — riaditeľ Geografického ústavu SAV. Elán a vitalita v mnohostrannej práci v oblasti geografie a dynamika súčasného života nenasvedčujú, že jeho životná púť prechádza už jubilejným obdobím.

Akademik Emil Mazúr svoj život zasvätil geografii — vede o priestorových systémoch prírodnej a socioekonomickej sféry zemského povrchu. Venoval jej nemálo úsilia, aby mohla poskytovať vedecké základy pre optimálne využitie krajiny z ekonomického hľadiska i z hľadiska životného prostredia socialistického človeka.

Narodil sa v osade Lúky, teraz súčasť Diviny, okres Žilina. Hornaté a chudobné prostredie Javorníkov bolo jedným faktorom formujúcich jeho životné ciele a postoje. Po gymnaziálnych štúdiách v Žiline pokračoval na Univerzite Komenského v Bratislave. Študoval geografiu a históriu. Podmaňujúce a inštruktívne prednášky prof. Jána Hromádku z geomorfológie a regionálnej geografie a najmä osobný kontakt a vplyv prof. Michala Lukniša ho získali pre geografiu. Štúdiá na UK v Bratislave ukončil r. 1950. O rok neskôr získal doktorát prírodných vied na základe regionálne pojatej práce *Geografia Javorníkov*.

Po ukončení vysokoškolských štúdií nastúpil do zamestnania na bývalý Zemepisný ústav SAVU, z ktorého neskôr vznikol terajší Geografický ústav SAV. Jeho vedecká, vedeckoorganizačná a pedagogická činnosť je spätá s uvedeným pracoviskom.

Vtedajšie úlohy formujúceho sa pracoviska SAV vyžadovali štúdium karpatského reliéfu v súvislosti s vyhotovovaním geomorfologickej mapy západokarpatského oblúka. Značná časť jeho vedeckej činnosti patrí do oblasti geomor-

fológie a kvartéru. Neskôr sa jeho záujem rozširuje na komplexnú fyzickú geografiu, problematiku regionálnej geografie, krajiny a životného prostredia, kde môže veľmi dobre uplatniť svoje koncepčné a syntetizujúce schopnosti. Rozsah jeho publikačnej činnosti, včítane 8 monografií, presahuje 140 štúdií v domácich i zahraničných periodikách.

V priebehu svojej 35-ročnej vedeckej činnosti sa vypracoval na čelného čs. geografa, dobre známeho aj v zahraničí. Významná je jeho vedeckoriadiaca a pedagogická činnosť. Už od r. 1958 zastával funkciu zástupcu riaditeľa a od r. 1963 je riaditeľom Geografického ústavu SAV. Mnoho úsilia venoval jeho vybudovaniu a skvalitneniu vedeckej základne. V súčasnosti vedie vyše 70-členný kolektív ústavu, v ktorom sú zastúpené takmer všetky geografické disciplíny, začlenené do 7 vedeckých oddelení, včítane detašovaného pracoviska pre problematiku Východoslovenskej nížiny so sídlom v Košiciach. Od r. 1955 externe prednáša na Prírodovedeckej fakulte UK; jeho pedagogická činnosť sa uplatňuje aj na Fakulte architektúry SVŠT. Roku 1957 bol menovaný docentom a r. 1959 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu. Vedeckú hodnosť doktor geografických vied obhájil r. 1965 na Karlovej univerzite v Prahe ako prvý z čs. geografov. O 10 rokov neskôr bol menovaný profesorom a tiež zvolený za člena korešpondenta SAV a ČSAV. Za akademika SAV bol zvolený r. 1980, za ekade-mika ČSAV r. 1981.

Rozsah jeho vedeckého záujmu je široký. V rámci výskumov v súvislosti s geomorfologickým mapovaním zaujali ho najmä procesy a formy periglaciálneho cyklu. Vo vrcholových partiách Malej Fatry a Západných Tatier riešil rozpad hrebeňov nad klimatickou hranicou lesa vplyvom kryopedologických činiteľov. Všimol si jednotlivé vývojové štádiá blokových mäs, združených hrebeňov a ďalších deštrukčných foriem vrcholových partií. Poukázal na to, že procesy vedúce k ich vzniku sú činné aj v dnešných morfo-klimatických podmienkach.

Geokryologická problematika vysokých pohorí bola mu úvodom do širšie koncipovanej štúdie, v ktorej sa zaoberal zaľadnením Západných Tatier. V predmetnom území vyhraničil 4 systémy morén, ktoré odpovedajú 3 würmským štádiám a postglaciálu. Ďalej zmapoval a podal genézu periglaciálnych foriem, krasu, zosunov a napokon vyhraničil geomorfologické regióny. Štúdiu dokumentoval podrobnou geomorfologickou mapou, ktorá patrí medzi prvé u nás. Prof. J. Tricart ju r. 1956 veľmi kladne hodnotil v časopise *Revue de Géomorphologie dynamique*.

Akademik Emil Mazúr významné úspechy dosiahol pri prehĺbení metodiky geomorfologického výskumu a mapovania, najmä pre vypracovanie Prehľadnej geomorfologickej mapy Slovenska v mierke 1:200 000 a tiež pre podrobné mapovanie. Jeho koncepcia prehľadnej geomorfologickej mapy pre oblasť čs. Karpát bola vzatá Geomorfologickou komisiou karpatsko-balkánskou za základ pre vypracovanie prehľadnej geomorfologickej mapy v mierke 1:1 mil. pre karpatský oblúk.

Prehĺbil štúdium riečnych terás pomocou rekonštrukčnej metódy a všestrannej analýzy kvartérnych sedimentov. Príkladne spracoval terasy Váhu medzi Strečňanským a Púchovským prelomom. Dokázal ich využiť aj pre stanovenie kvartérnej tektoniky. Jeho datovanie vážskych terás sa stalo východiskom pre paralelizáciu riečnych terás aj na ďalších tokoch. Z teoretického hľadiska došiel k viacerým platným poznatkom, a to najmä pokiaľ ide o genézu terás a

náplavových kužeľov a ich vzťah k sedimentácii spráše. Podal metodický návod, ako by sa mal uberať výskum riečnych dolín, aby bol efektívny.

Doma, ako aj v zahraničí sa vysoko hodnotí jeho monografia *Žilinská kotlina a príslahlé pohoria — geomorfológia a kvartér* (1963), na základe ktorej získal vedeckú hodnosť doktora geografických vied. Je založená na metóde podrobného geomorfologického mapovania a komplexnej analýzy. Autor týmto postupom docielil komplexnú kvantifikáciu reliéfu, dokumentovanú príslušnými mapami a tiež v príčinnej nadväznosti mohol exaktne určiť genézu a časové zatriedenie príslušných foriem povrchu, a to počnúc od súčasných foriem až po fosilne. Z metodickoteoretického hľadiska monografia je vzorom pre spracovanie kotlinových území. Uvedená práca sa pokladá za najkomplexnejšie spracovanie morfológie určitého územia v ČSSR.

Svoj záujem rozšíril aj na kras. Študoval problematiku vysokohorského krasu Červených vrchov, kde niektoré formy (škrapy, stupňovitý kras a závrty) sa vyvinuli v klasickej forme, aké snáď nenajdeme v žiadnych iných našich vysokých pohoriach. Presvedčivo dokázal, že vývoj stupňovitého krasu prebiehal v staršom holocéne a v slabšej intenzite prebieha aj dnes. Významným teoretickým a praktickým prínosom do krasovej morfológie je štúdia *Typologické členenie krasových oblastí Slovenska*, ktorú uverejnil v spolupráci s J. Jakálom.

Priaznivý ohlas jeho prác v zahraničí bol dôvodom, že ho pozvali na Univerzitu vo Frankfurte nad Mohanom, kde pôsobil r. 1969 ako hosťujúci profesor pre geomorfológiu.

Významné miesto vo výskumnej činnosti akademika Emila Mazúra zaberá regionálnogeomorfologická problematika, ktorej sa venoval takmer vo všetkých kľúčových územiach Západných Karpát. V synteticky pojatých prácach rieši celkový vývoj reliéfu v neogéne a v kvartéri, ako aj vzťah k okolitým geomorfologickým jednotkám. Rozpracoval princípy morfoštruktúrnej analýzy a určil 3 generácie zarovnaných povrchov v čs. Karpatoch. Vo viacerých svojich prácach poukázal na mladost' reliéfu Západných Karpát, čím zdôraznil význam endogénnej dynamiky a s ňou spätých procesov v neotektonickej fáze vývoja zemskej kôry. Tieto myšlienky a idey naďalej rozvíjajú pracovníci Geografického ústavu SAV, ktorí uznesením Federálnej vlády ČSSR sa podieľajú na výbere lokalít pre jadrové elektrárne na Slovensku. Veľa nových poznatkov o genéze foriem, procesoch a ich dynamike uložil v geomorfologických vysvetlivkách k Prehľadnej geomorfologickej mape ČSSR mierky 1:200 000 a neskôr v Encyklopédii Slovenska, ktoré rozšíril o ďalšie geomorfologické výsledky príslušných regionálnych jednotiek Západných Karpát. Obťažnými metódami riešil získavanie kvantifikačných údajov o reliéfe, najmä však morfometrických charakteristík. Zostavil mapu relatívnej výškovej členitosti, ako aj mapu horizontálnej členitosti Slovenska. Vytvoril tým predpoklady na exaktizačné postupy pri regionalizácii územia Slovenska tak po teoretickej stránke, ako aj v aplikačnej rovine. Získané metodické a teoretické poznatky sa overovali aj na medzinárodných sympóziách a konferenciách organizovaných pracoviskom.

Aj zásluhou akademika Emila Mazúra geomorfológia sa stala u nás najviac známou disciplínou geografických vied. Prispel k jej teoretickému obohateniu a tiež k uplatneniu v spoločenskej praxi. Ako sme uviedli, v desiatkach prác akademika Emila Mazúra sú obsiahnuté nosné problémy karpatskej geomor-

fológie, ktoré sú významným prínosom čs. vedy o reliéfe v medzinárodnom dosahu.

Ďalšiu významnú oblasť vedeckej tvorby akademika Emila Mazúra zaberá rozpracovanie teoretickometodologických otázok fyzickogeografickej a geografickej regionalizácie. Vhodne aplikoval všeobecnú teóriu systémov pri výskume krajiny, najmä na príklade územia Slovenského krasu. Výsledkom je monografia *Slovenský kras*, ktorá vyšla r. 1971 a tiež ďalšie štúdie týkajúce sa geomorfologickej regionalizácie a princípov fyzickogeografického členenia územia. Jeho regionalizačná metóda sa využila aj pri členení Českej socialistickej republiky.

V posledných rokoch akademik Emil Mazúr značnú pozornosť venoval prehlbeniu teórie geografie ako vedy o priestorovej analýze a syntéze krajiny. V početných štúdiách prispel k ujasneniu predmetu geografie, formovaniu jej teoretickometodologickej bázy v pojmovej úrovni a uplatnenia v spoločenskej praxi. Upozornil na naliehavosť riešiť narastajúce disproporcie vo vzťahu človek—prostredie a zároveň nezastupiteľnosť geografie pri riešení týchto problémov. Ako predseda Rady kľúčového smeru II—7 čs. geografii orientuje najmä cez úlohy štátneho plánu základného výskumu na riešenie uvedených prioritných problémov. Priniesol námety k otázkam novej teoretickej základne geografie, najmä krajinných syntéz, ktoré rozpracoval so svojimi spolupracovníkmi o viaceré aplikačné aspekty, ako sú potenciál krajiny, geografické diagnózy a prognózy a pod. Nové progresívne smery v geografii, o ktoré sa zaslúžil významnou mierou, našli odraz v Atlase Slovenskej socialistickej republiky vydanom r. 1980. Pre uvedené vedecké mapové dielo o Slovensku vytvoril základnú koncepciu a riešil zložité vedecké a kartografické problémy atlasovej tvorby ako predseda redakčnej rady a najmä ako predseda jej výkonnej rady. Podieľal sa pritom aj na vypracovaní niekoľkých desiatok pôvodných máp a bol vedúcim 3 kapitol. Atlas SSR ako originálne dielo našej vedy a kultúry so syntetizujúcim pohľadom na prírodnú a socioekonomickú sféru Slovenska získal vysoké medzinárodné uznanie a z vedeckého i obsahového hľadiska značí pokrok aj vo svetovej atlasovej tvorbe. Dodnes sa v odborných časopisoch objavujú vysoko hodnotiace príspevky o Atlase SSR. Vyzdvihuje sa jeho progresívnosť v obsahovej, mapovej, ale aj estetickej tvorbe. Ako vedúci kolektívu Atlasu SSR sa akademik Emil Mazúr stal laureátom Národnej ceny SSR.

V štúdiách z posledných rokov presvedčivo presadzuje spätosť geografie s problémami životného prostredia a spoločenskej praxe. V čs. geografii zásluhou nášho jubilanta sa rozpracoval pojem krajinného potenciálu. Krajinný potenciál sa neobmedzuje len na prírodné vlastnosti krajiny, ale patria k nemu aj socioekonomické prvky a tie môžu byť dokonca v celom rade prípadov určujúce. Princíp krajinného potenciálu predstavuje jadro výskumného smeru krajinných syntéz, ktorý sa rozvíja na Geografickom ústave SAV. Koncepciou krajinných potenciálov sa akademik Emil Mazúr usiluje prispieť k riešeniu problému zosúladenia mnohých stránok vo vzťahu človeka ku krajine, t. j. usiluje sa o riešenie racionálneho využívania krajiny na vedeckom základe. Obrátil pozornosť na axiomatizáciu geografie ako permanentného procesu, v ktorom geografia stále hlbšie a adekvátnejšie formuje svoje princípy. Zvlášť je to potrebné v súčasnosti, keď sme svedkami jej prudkého rozvoja.

Vo viacerých štúdiách akademik Emil Mazúr sám alebo s kolektívom spolu-

pracovníkov ústavu riešil problematiku životného prostredia. Chceli by sme vyzdvihnúť niektoré jeho základné myšlienky. Problematika prostredia nevznikla v rámci vedy, ale sa vyvinula ako problematika spoločenskej praxe. Jej riešenie si vyžaduje pre vedu netradičné postupy. Nastoľuje sa riešenie problémov prostredia v dvoch aspektoch, a to terapeutickom a preventívno-prognostickom. Zdôrazňujú sa pritom 3 základné hľadiská:

- organická jednota potenciálu krajiny a socioekonomického rozvoja spoločnosti, čiže harmónia ekológie a ekonómie,
- zachovanie reprodukčného potenciálu prostredia aj pre budúcnosť,
- hľadisko celospoločenskej efektívnosti nadradené lokálnym, odvetvovým alebo iným čiastkovým záujmom.

Prognózy prostredia, ktoré sa v súčasnosti dostávajú do popredia, majú podobu funkčnej delimitácie krajiny, podľa predpokladov jednotlivých areálov plniť socioekonomické funkcie.

Jeho práce týkajúce sa výskumu krajiny našli široký ohlas i v zahraničí. Už v 60. rokoch bol členom Komisie IGU Geomorfologické mapovanie a tiež členom Komisie pre výskum spráší pri INQUA. V rámci Medzinárodnej geografickej únie už druhé funkčné obdobie s úspechom vedie pracovnú skupinu Krajinná syntéza — geoekologické základy komplexného riadenia krajiny. Vedeckej problematike tejto pracovnej skupiny bolo venované samostatné číslo časopisu Geojournal, 7, 2, 1983. Úspešne reprezentoval čs. geografiu a socialistickú vedu na mnohých medzinárodných vedeckých podujatiach, najmä na svetových geografických kongresoch v Stockholme, Londýne, Dillí, Moskve, Tokiu a v Paríži. Na viacerých z nich bol vedúcim čs. delegácie. Pod vedením akademika Emila Mazúra Geografický ústav SAV sa stal prognostickým pracoviskom pre geografické vedy s celoštátnou pôsobnosťou. Riadi vypracovanie takých významných prognostických materiálov, ako je dokument námetu vedekotechnického riešenia Prognóza racionálneho využívania krajinného potenciálu a progresívnej priestorovej organizácie sociálnoekonomických štruktúr vo vzťahu k životnému prostrediu. Nemožno opomenúť jeho rozsiahlu vedeckopopularizačnú činnosť z rôznych oblastí geografie.

Akademik Emil Mazúr sa významne podieľa na riadiacej a organizačnej činnosti v orgánoch Akadémie a v rezortných inštitúciách. V súčasnosti je členom Prezídia ČSAV a členom Predsedníctva SAV, predsedom Rady kľúčového smeru II—7. Od zrodu Vedeckého kolégia geológie a geografie SAV bol jeho členom a neskôr predsedom. Ako predseda Vedeckého kolégia geológie a geografie SAV a neskôr Vedeckého kolégia SAV pre vedy o Zemi a vesmíre sa zaslúžil o integráciu geovied a ich usmernenie na riešenie aktuálnych úloh našej spoločnosti. Do r. 1983 sa podieľal aj na práci Vedeckého kolégia geológie a geografie ČSAV ako podpredseda. Veľmi záslužná je aj činnosť akademika Emila Mazúra vo funkcii predsedu Komisie pre životné prostredie SAV a predsedu Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny. Je členom Rady vlády SSR pre životné prostredie a úspešne pôsobí aj v mnohých ďalších zodpovedných funkciách. Nemožno nespomenúť jeho činnosť ako hlavného redaktora Geografického časopisu (od r. 1965) a tiež iniciovanie založenia edície Náuka o Zemi [1965], ktorá začala vychádzať pri Vedeckom kolégii geológie a geografie SAV v 3 sériách: geologica, geographica a pedologica. Zohral tiež významnú úlohu v činnosti Slovenskej geografickej spoločnosti pri SAV ako jej predseda (1974—1978). Jeho vedecká činnosť a pozoru-

hodné výsledky vyvolali medzinárodné uznanie, vyjadrené čestným členstvom vo viacerých zahraničných geografických spoločnostiach (BLR, NSR, ZSSR).

Naša spoločnosť mnohostrannú vedeckú a spoločenskú angažovanosť akademika Emila Mazúra viackrát ocenila. Je nositeľom štátneho vyznamenania Za vynikajúcu prácu (1975), Zlatej medaily Univerzity Palackého v Olomouci (1973), Striebornej medaily Univerzity Komenského (1975). Pri príležitosti 25 výročia založenia Slovenskej akadémie vied ho poctili Zlatou plakietou SAV D. Štúra za zásluhy v prírodných vedách. Je držiteľom Zlatej plakety ČSAV F. Pošepného (1984), Pamätnej medaily Mateja Bela za zásluhy o rozvoj geografických vied (1984), Zlatého odznaku Rady vlády SSR pre životné prostredie (1984) a iné. Pri príležitosti 60. narodenín obdržal Zlatú medailu Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave, Zlatú medailu Prírodovedeckej fakulty UJEP v Brne, Striebornú medailu SAV, Striebornú medailu za zásluhy o vedu a ľudstvo ČSAV a ďalšie. Zároveň bolo mu udelené štátne vyznamenanie — Rad práce.

Akademik Emil Mazúr je uznávanou osobnosťou nielen v čs., ale aj vo svetovej geografii. Ako významný predstaviteľ ČSAV a SAV podieľa sa na koncepcii a prognostických prácach v oblasti rozvoja prírodných vied, najmä so zameraním na výskum zdrojov geosféry, ochrany a tvorby krajiny i vývoj životného prostredia.

Predložené dvojčíslo Geografického časopisu je venované akademikovi Emilovi Mazúrovi k jeho 60. narodeninám. Kolegovia a spolupracovníci z ČSSR a zo zahraničia, ktorí doň prispeli, postihli najdôležitejšie odvetvia vedeckých záujmov nášho jubilanta z rôznych geografických prostredí. Príspevky sa týkajú širokého spektra geografických vied, najmä geomorfológie, fyzickej geografie, regionálnej geografie, komplexného výskumu krajiny a životného prostredia. V príspevkoch sa zároveň odzrkadľujú príslušné metódy, pomocou ktorých geografia svojimi výsledkami prispieva jednak k teoretickému rozvoju vlastnej vedy a jednak aj k jej uplatneniu v spoločenskej praxi. Toto jubilejné dvojčíslo Geografického časopisu zároveň dokumentuje spoločenskú angažovanosť geografie v medzinárodnom meradle.

Autori jubilejných príspevkov, ako aj široká obec československých a zahraničných geografov prajú akademikovi Emilovi Mazúrovi veľa zdravia, stále pracovnú zaoberanosť, aby svojimi výsledkami naďalej prispieval k úspechom geografických vied.

Йозеф Квиткович

ЖИЗНЕННЫЙ ЮБИЛЕЙ АКАДЕМИКА ЭМИЛЯ МАЗУРА

В день 9 февраля 1985 г. отпраздновал свой жизненный юбилей — 60 лет со дня рождения — выдающийся чехословацкий географ, профессор, д-р Эмиль Мазур, доктор географических наук, академик Чехословацкой академии наук и Словацкой академии наук, директор Географического института Словацкой академии наук (САН). Он родился в поселке Луки Жилинского района. После окончания гимназии в г. Жилина он поступил на Естественнонаучный факультет Университета им. Я. А. Коменского в Bratislave, который он окончил в 1950 г. После окончания университета он поступил на работу в бывший Географический институт Словацкой академии наук и искусств на основе которого был учрежден современ-

ный Географический институт Словацкой академии наук. Его научная, научно-организационная и педагогическая деятельность всецело связана с этим институтом.

В течение 35-летней научной деятельности он успешно работал в сфере научно-организационной и педагогической. В 1957 г. он получил звание доцента, в 1959 г. он защитил кандидатскую диссертационную работу и в 1965 г. он получил научную степень — доктор географических наук — за защиту докторской диссертации на Карловом университете в Праге по теме: Жилинская котловина и близлежащая территория — геоморфология и четвертичные отложения. Эта монография представляет собой учебниковый пример карпатской геоморфологии. Как внештатный преподаватель Естественнонаучного факультета Университета Я. А. Коменского и также Факультета архитектуры Словацкого политехнического института в Братиславе, в 1975 г. он получил звание университетского профессора. В том же году он избран в члены-корреспонденты САН и ЧСАН. В качестве академика САН он избран в 1980 г. и в качестве академика ЧСАН он избран в 1981 г.

Свою научную деятельность академик Мазур начал с геоморфологии. Он внес существенный вклад в ее теорию, а также к ее применению на практике. В десятках его научных работ он рассматривает основные проблемы карпатской геоморфологии. Свое внимание он уделял оледенению, процессам и формам перигляциальной среды, возникновению террас, поверхностям выравнивания, карсту, эоловому рельефу, оползням, неотектонике, четвертичной хронологии и др. Им разработаны теоретико-методологические вопросы геоморфологических исследований, главным образом методики подробного геоморфологического картографирования. Он считается одним из основоположников чехословацкой геоморфологической школы. В 1969 г. он преподавал геоморфологию как приглашенный профессор в Университете в г. Франкфурт-ам-Майн.

Следующую важную сферу научных интересов Э. Мазура занимают разработки теоретико-методологических вопросов физико-географического и географического районирования. В последние годы повышенное внимание он уделял углублению теории географии как науки о пространственном анализе и синтезе ландшафта. В многочисленных статьях он внес вклад к объяснению предмета географии, к формированию теоретико-методологической основы географии на понятийном уровне, а также к ее использованию на практике. Он обратил внимание на настоятельность решений все возрастающих диспропорций в отношении человек — среда и на одновременную незаменимость географии при решении этих проблем. Им выдвинуты предложения по вопросам новой теоретической основы географии, главным образом по вопросам ландшафтного синтеза, которые он разработал совместно со своими сотрудниками в направлении некоторых прикладных аспектов, какими являются, например, потенциал ландшафта, географический диагноз, прогноз и т. п. Новые прогрессивные направления в географии, которые разработаны при его активном содействии, нашли свое отражение в Атласе Словацкой Социалистической Республики (ССР), изданном в 1980 г. Для данного фундаментального научного картографического произведения о Словакии им создана основная концепция, причем он также участвовал в решении сложных научных и картографических проблем атласной картографии в должности председателя Редакционной коллегии Атласа ССР, а в том числе и в должности председателя Исполнительной коллегии этого атласа. Атлас ССР представляет собой оригинальное научное произведение, в котором отражены синтезирующие аспекты природной и социально-экономической сферы Словакии. Атлас получил высокую международную оценку и с научного и содержательного аспектов он является представителем прогрессивного направления также в мировой атласной картографии. В должности руководителя коллектива сотрудников по созданию Атласа ССР, академик Э. Мазур получил звание лауреата Национальной премии Словацкой Социалистической Республики. Его труды, касающиеся исследования ландшафта, получили широкий отклик за рубежом. Он принимал участие в работах нескольких комиссий INQUA и IGU. В настоящее время в IGU он повторно избран председателем Рабочей группы „Ландшафтный синтез — геоэкологические основы комплексного управления ландшафтом“.

Академик Э. Мазур в важной мере принимает участие в управленческой и организационной деятельности органов ЧСАН и САН, но также и в других органах. В настоящее время он является членом Президиума ЧСАН и Президиума САН и принимает участие в работе некоторых других научных органов. В качестве выдающегося представителя ЧСАН и САН

он принимает участие в разработке концепций и прогностических документов для области развития естественных наук, занимающихся, главным образом, исследованиями ресурсов геосферы, охраны и возобновления ландшафта, а также развития окружающей среды. Его научная деятельность и заслуживающие внимания результаты, получили международное признание, выраженное избранием в почетные члены многих зарубежных географических обществ.

За свою многостороннюю научную и общественную деятельность академик Э. Мазур награжден многими высокими научными наградами и государственными орденами „За выдающуюся работу“ и „Орден труда“.

Настоящий двойной номер Географического журнала посвящен академику Э. Мазуру по случаю 60 годовщины с его дня рождения. Авторы юбилейных статей, а также широкий круг чехословацких и зарубежных географов, желают академику Эмилию Мазуру много здоровья, постоянную рабочую настойчивость, чтобы он своими трудами и впредь содействовал успехам географических наук и, посредством их, также общественному прогрессу.

Перевод: Л. Правдова

Jozef Kvitkovič

THE LIFE JUBILEE OF ACADEMICIAN EMIL MAZŪR

On 9th February 1985 the prominent Czechoslovak geographer Prof. Dr. Emil Mazúr, DrSc., Academician of both the Czechoslovak Academy of Sciences (ČSAV) and the Slovak Academy of Sciences (SAV), Director of the Geographical Institute of the Slovak Academy of Sciences, lived to have a life jubilee of 60. He was born at the hamlet Lúky in the Žilina district. After finishing the studies at a Gymnasium in Žilina he continued studying at the Faculty of Natural Sciences, Comenius University in Bratislava, being graduated in 1950. After the University studies he entered the job at the former Geographical Institute of the Slovak Academy of Sciences and Arts (Zemepisný Ústav Slovenskej Akadémie Vied a Umení), from which the present-day Geographical Institute of the Slovak Academy of Sciences (Geografický Ústav Slovenskej Akadémie Vied) arose later. The scientific, scientific-organizational and pedagogical activities of E. Mazúr is connected just with this working-place.

In the course of his 35-year scientific activity he has been successful also in both the scientific and pedagogical fields. In 1957 he was appointed Docent (Senior Lecturer), in 1959 he defended his candidate dissertation work, in 1965 he gained the scientific degree of doctor of geographical sciences at the Charles University in Prague for his work The Žilina Basin and the Adjacent Areas — Geomorphology and the Quaternary. This study represents a textbook model of the Carpathian geomorphology. As a lecturer standing for many years in services of the Faculty of Natural Sciences at the Comenius University in Bratislava and later also of the Faculty of Architecture at the Slovak Technical University in Bratislava he was appointed University Professor and also elected Corresponding Member at the SAV and ČSAV in 1975. In 1980 he was elected Academician of the SAV and in 1981 Academician of the ČSAV.

His scientific work commences in geomorphology. He has contributed to this discipline both to be enriched in theory and to be applied in practice. Decades of E. Mazúr's works involve the principal problems of the Carpathian geomorphology. He paid attention to the questions of glaciation, to processes and forms of periglacial environment, to the origin of terraces, to levelled surfaces, karst, eolian relief, landslides, neotectonics, Quaternary chronology and the like. He has worked out the theoretic-methodological problems of geomorphological research, especially the methodics of detailed geomorphological mapping. He belongs to founders of the Czechoslovak geomorphological school. In 1969 he was acting as a guest professor for geomorphology at the University in Frankfurt am Main.

Another significant scientific creative activity of E. Mazúr is represented by working out the theoretical-methodological problems of both physico-geographical and geographical regionalization. Lately he paid a considerable attention to the theory of geography to be deepened as a science of spatial analysis and synthesis of landscape. In numerous studies he contributed to the object of geography to be enlightened, to forming its theoretical basis at the conceptual level as well as to its applying in social practice. He called attention to the urgency to solve the increasing disproportions in the relationship man — environment and at the same time to the fact that geography cannot be substituted in any way in solving these problems. He submitted subjects to the questions of the new theoretical basis of geography, especially to the sphere of landscape syntheses, which have been worked out by him together with his co-workers by several applicational aspects as the landscape potential, geographical diagnoses and prognoses and the like. The new progressive directions in geography that he significantly exerted for, have found a reflection in the Atlas of the Slovak Socialist Republic (Atlas of SSR) published in 1980. He made the basic conception for the mentioned scientific cartographic work on Slovakia, solving the complicated scientific and cartographical problems of the atlas formation as President of the Editorial Council of the Atlas of SSR and especially as President of the Executive Council. The Atlas of SSR is an original scientific work with a synthesizing view of both the natural and socio-economic sphere of Slovakia. It has gained a great international acceptance and from the viewpoint of science and its contents it represents a progress also in the worldwide atlas formation. As the chief of the Atlas of SSR team he became Laureate of the National prize of the Slovak Socialist Republic. His works concerning the landscape research have found a wide acceptance abroad. He has worked in several commissions of the INQUA and IGU. At present, within the IGU, he has been leading successfully the Working Group Landscape Synthesis — Geoecological Foundations for Complex Landscape Management for the second functional period.

Academician E. Mazúr takes a significant part also in both the managing and organizational activities within the authorities of the Academy and in other institutions. At present he is Member of the Presidium of the ČSAV and Member of the Presidium of the SAV, being active also many other scientific authorities. As a significant representative of both the ČSAV and SAV he takes part in the conception and prognostic works in the sphere of the development of natural sciences, especially with aiming at the research of the geosphere resources, the protection and formation of the landscape and the development of human environment. Both his scientific activity and the notable attainments have provoked an international acceptance expressed by honorary memberships in several geographical societies abroad.

For his multilateral scientific and social activities Academician E. Mazúr obtained several great scientific honours as well as was awarded the state distinction For Outstanding Work (Za vynikajúcu prácu) and the Badge of Labour (Rad práce).

The submitted double-issue of the Geographical Journal is devoted to Academician E. Mazúr, to his 60th birthday. Both the authors of the jubilee contributions and the wide community of Czechoslovak and foreign geographers wish to Academician Emil Mazúr good health, a standing working zeal, so that he may contribute with his results to the successes in geographical sciences also in the future and with this fact also to social progress.

Translated by A. Krajčír

a) Knižné publikácie

1. 1963 Žilinská kotlina a priľahlé pohoria [Geomorfológia a kvartér]. Vydavateľstvo, SAV, Bratislava.
2. 1965 Geomorphological Problems of Carpathians. Vydavateľstvo SAV, Bratislava. Koeditorstvo a základná štúdia.
3. 1971 Slovenský kras. Regionálna fyzickogeografická analýza. Slovenské pedagogické nakladateľstvo. Bratislava. Editor a spoluautor.
4. 1972 Theoretische Probleme der physisch-geographischen Raumgliederung. Vydavateľstvo SAV, Bratislava. Editor a spoluautor.
5. 1980 Atlas Slovenskej socialistickej republiky. Bratislava. Koordinátor a spoluautor.
6. 1981 Funkčná delimitácia reliéfu pre hospodárske využitie na príklade SSR. Náuka o Zemi, VII. Geogr. 4. Editor a spoluautor.
7. 1982 Atlas SSR. Textová časť. Bratislava. Koeditor a spoluautor.
8. 1983 Atlas of the Slovak Socialist Republic. Text Part. Bratislava. Koeditor a spoluautor.

b) Pôvodné vedecké štúdie a mapová tvorba

1. 1954 K formám rozpadu hrebeňov v Malej Fatre. Geogr. Čas., 6., 3—4.
2. 1955 Príspevok k morfológii povodia Studeného potoka v Liptovských Tatrách. Geogr. Čas., 7, 1—2.
3. 1956 Niekoľko profilov kvartérom severozápadného Slovenska. Geogr. Čas., 8, 4.
4. 1956 Súčasný stav a novšie výsledky geomorfologického výskumu Slovenska. Spoluautorstvo s M. Luknišom. Geogr. Čas., 8, 2.
5. 1956 Geomorfológia a kvartér vysokohorskej oblasti Slovenska. Spoluautorstvo s M. Luknišom. Geogr. Čas., 8, 2.
6. 1956 Geomorfológia a kvartér nížin Slovenska. Spoluautorstvo s M. Luknišom a J. Kvitkovičom. Geogr. Čas., 8, 2.
7. 1958 Mapa stredného uhla sklonu povodia Nitry. Spoluautorstvo s V. Mazúrovou. Geogr. Čas., 10, 4.
8. 1959 Geomorfologické regióny Žitného ostrova. Spoluautorstvo s M. Luknišom. Geogr. Čas., 11, 3.
9. 1962 Príspevok k formám vysokohorského krasu v Červených vrchoch. Geogr. Čas., 14, 2.
10. 1962 Geomorfologické pomery na liste Žilina. Vysvetlivky k Prehľadnej geologickej mape ČSSR 1:200 000, Žilina, vyd. Geofond, Bratislava.
11. 1963 K problematike geomorfologického mapovania všeobecne a so zvláštnym zreteľom na územie ČSSR. Geogr. Čas., 15, 2.
12. 1963 Vývoj doliny stredného Váhu v mladom pleistocéne. Spoluautorstvo s L. Kalašom. Geografický Čas., 15, 2.
13. 1963 Princípy konštrukcie a návrh legendy prehľadnej geomorfologickej mapy 1:200 000 pre oblasť Československých Karpát. Geogr. Čas., 15, 2.
14. 1963 Geomorfologické pomery na liste Nitra. Vysvetlivky k Prehľadnej geologickej mape ČSSR 1:200 000, Nitra. Vyd. Geofond, Bratislava.
15. 1963 Die geomorphologische Entwicklung des mittleren Waagtales im Quartär- Report of the VIth Inter. Congr. on quaternary. Warsaw 1961, Lodž.
16. 1963 Geomorfologické pomery na liste Zvolen. Vysvetlivky k Prehľadnej geologickej mape ČSSR 1:200 000. Zvolen. Vyd. Geofond, Bratislava.
17. 1963 Vývoj, súčasný stav a úlohy geomorfologie. Spoluautorstvo s J. Kvitkovičom. Teoretické problémy Geografie. Acta geol. et geogr. UC, 3, Bratislava.

18. 1963 Metóda kvartérnych výskumov na príklade stredného Považia. Spoluautorstvo s L. Kalašom. Geologické práce, 64, Bratislava.
19. 1964 A Csehszlovákiai Kárpátok felszínének alápvonásai és fejtődésük. Föld. közlemenyek, 2. Budapešt.
20. 1964 Intermountain Basins — Characteristic Element in the Relief of Slovakia. Geografický časopis 16, 2.
21. 1964 Geomorfologické pomery na liste Banská Bystrica. Vysvetlivky k Prehľadnej geomorfologickej mape ČSSR 1:200 000, Banská Bystrica. Vyd. Geofond, Bratislava.
22. 1964 Major Features of West Carpathians as a Result of Young Tectonic Movements. Geomorphol. Problems of West Carpathians. 1. Tertiary evolution. Vyd. SAV, Bratislava.
23. 1964 K zásadám geomorfologickej rajonizácie Západných Karpát. Geogr. Čas., 16, 3.
24. 1964 Príspevok k niektorým kvartérnym formám a útvarom v južnej časti Turčianskej kotliny. Spoluautorstvo s J. Činčúrom. Geogr. Čas., 16.
25. 1964 Geomorfologické pomery v rajóne VSŽ. Spoluautorstvo s M. Luknišom a J. Kvitkovičom. Acta geol. et geogr. UC.
26. 1964 Geomorfologické pomery na listoch Košice a Zborov. Spoluautorstvo s J. Kvitkovičom. Vysvetlivky k Prehľadnej geologickej mape ČSSR 1:200 000 Košice—Zborov. Vyd. Geofond, Bratislava.
27. 1965 Vznik a vývoj Žilinskej kotliny. Sborník Považského múzea. Vlastivedný sborník Považia, 6.
28. 1966 Prehľadná geomorfologická mapa ČSSR — časť Slovensko (1:500 000). Spoluautorstvo s M. Luknišom. NA, ČSAV.
29. 1966 Mapa relatívnej výškovej členitosti Slovenska a možnosti jej použitia pre geografickú rajonizáciu. Spoluautorstvo s V. Mazúrovou. Geogr. Čas., 18.
30. 1968 The Geography of Today and Its Perspective. Geogr. Čas., 20, 3.
31. 1968 Quaternary Geology in Czechoslovakia. Atlas. New Supplements to Earth Science Reviews. Vol. 4, No. 1, Amsterdam 1968.
32. 1969 Kras slovenských Karpát. Slovenský kras, roč. 7, 1969. Spoluautorstvo s J. Jakálom.
33. 1971 Geografická rajonizácia ČSSR. Geogr. Čas., 23, 2,
34. 1971 Geomorphological Regions of the Carpathians. Geography of Czechoslovakia. Academia, Prague.
35. 1971 Karst in the West Carpathians. Spoluautorstvo s J. Jakálom. Karst. Elsevier, Amsterdam.
36. 1972 Naturräumliche Gliederung der ČSSR. Theoretische Probleme der Physisch-geographischen Regionalisation. Vydavateľstvo SAV, Bratislava.
37. 1972 Grundprobleme der geomorphologischen Regionalisation. Theoretische Probleme der Physisch-geographischen Regionalisation. Vydavateľstvo SAV, Bratislava.
38. 1972 The Atlas of the Slovak Socialist Republic. Geogr. Čas., 24, 2.
39. 1972 Súčasná a budúce úlohy našej geografie. Geogr. Čas., 24, 3.
40. 1973 Basic Principles of the Typological Division of Karst in the Western Carpathians (Proceedings of the 6th International Congress of Speleology. Actes du 6e Congrès International de spéléologie Olomouc—ČSSR). Academia, Praha (spoluautorstvo s J. Jakálom).
41. 1974 Horizontálne členenie reliéfu Slovenska. Geogr. Čas., 26, 4.
42. 1974 Využitie zeme. Slovensko, 3, Ľud — I. Bratislava.
43. 1974 Národné zloženie. Slovensko, 3, Ľud — I. Bratislava.
44. 1975 ČSSR — příroda, lidé a hospodářství — část Morfostruktura a relief. Brno, SG, 48.

45. 1975 Poverchnosti vyrovnivanja Zapadnich Karpat. Studia Geomorph. Carpato-balcanica. Krakow (spoluautorstvo s J. Činčúrom). Vol. IX.
46. 1975 Geomorfologičeskie regiony Karpat. Geografia Českoslovakii. Moskva.
47. 1975 Szlovákia tajtípusai a fölhásznosítás alapformáinak szempontjából. Földrajzi Közlemények. 1sz. Budapest.
48. 1976 Morphostructural Features of the West Carpathians. Geogr. Čas., 28, 2.
49. 1976 Geoeologické (prírodné krajinné) typy Slovenska, 1:500 000. Spoluautorstvo E. Krippel, A. Porubský, K. Tarábek.
51. 1977 Regionálne krajinné štruktúry v SSR a životné prostredie. Životné prostredie, 11, 3 (spoluautorstvo s J. Drdošom).
52. 1977 Geografia, krajina a životné prostredie. Životné prostredie, 11, 3.
53. 1978 Prírodné pomery Bratislavy. Architektúra a urbanizmus, 1, Bratislava.
54. 1978 Regionálne geomorfologické členenie SSR (spoluautorstvo s M. Luknišom). Geogr. Čas., 30, 2.
55. 1978 Účasť geovedných disciplín na riešení otázok životného prostredia. Životné prostredie, 3, Bratislava.
56. 1978 Vplyv prírodných a spoločensko-ekonomických faktorov na formovanie mesta. Architektúra ČSR, 1.
57. 1978 25 rokov Geografického ústavu Slovenskej akadémie vied. Geogr. Čas., 30, 3.
59. 1978 Geografický výskum a tvorba tematických máp (spoluautorstvo s J. Pravdom). Geodet. a katografický obzor 24, 8.
58. 1979 Československá geografia medzi 13. a 14. zjazdom čs. geografov. Sborník čs. geografov. Sborník čs. spol. zem., 84, 1, Praha.
50. 1979 Morfoštruktúry Západných Karpát a ich vývoj. Acta Geographica PFUK, Bratislava, 17.
60. 1979 Komplexná ochrana prírody a krajiny. Vymedzenie problematiky a princípy ochrany. Príroda, Bratislava.
61. 1979 Nížinná krajina a vysokohorská krajina. Príroda, Bratislava.
62. 1980 Krajinné syntézy a ich význam pre tvorbu priestorových štruktúr životného prostredia. Životné prostredie, 14, 2.
63. 1980 Funkcia národných parkov v systéme krajiny (spoluautorstvo s J. Urbánkom). Vysoké Tatry.
64. 1980 Geography and the Changing World. (Spoluautori J. Drdoš, J. Urbánek). Geogr. Čas., 32, 2—3.
65. 1980 The Search for the New Way of the Landscape Study. (Spoluautori J. Urbánek, J. Drdoš). Geogr. Čas., 32, 2—3.
66. 1960 Landscape Syntheses and Their Role in Solving the Problems of Environment. (Spoluautori J. Drdoš, J. Urbánek). Geogr. Čas., 32, 2—3.
67. 1980 Regional Synthesis in the Atlas of the Slovak Socialist Republic. Geogr. Čas., 32, 2—3.
68. 1980 Regionálne geomorfologické členenie, mapa 1:500 000. GÚ SAV. (Spoluautor M. Lukniš).
69. 1980 To Rejuvenate Regional Geography. In Ishida H. Spec. Publ. No 7, Hiroshima.
70. 1980 Kvartér, 1:500 000. Atlas SSR. (Spoluautor J. Kvitkovič).
71. 1980 Hypsografické stupne, 1:500 000. Atlas SSR.
72. 1980 Energia reliéfu, 1:750 000. Atlas SSR.
73. 1980 Horizontálna členitosť reliéfu, 1:750 000, Atlas SSR.
74. 1980 Geomorfológia, 1:500 000. Atlas SSR.
75. 1980 Typologické členenie reliéfu, 1:500 000. Atlas SSR.
76. 1980 Geomorfologické jednotky, 1:500 000. Atlas SSR.
77. 1980 Typy súčasnej krajiny, 1:500 000. (Spoluautor E. Krippel). Atlas SSR.
78. 1980 Národnostná skladba obyvateľstva, 1:750 000. Hustota obyvateľstva podľa morfológických celkov. Spoluautor J. Verešík. Atlas SSR.

79. 1980 Štruktúra ovocných stromov r. 1895, 1:750 000. Atlas SSR.
80. 1980 Štruktúra ovocných stromov r. 1970, 1:750 000. Atlas SSR.
81. 1980 Geoeologické typy životného prostredia, 1:750 000. (Spoluautor J. Drdoš). Atlas SSR.
82. 1980 Socioekonomické typy životného prostredia, 1:750 000. (Spoluautor J. Drdoš). Atlas SSR.
83. 1980 Typy reliéfu z hľadiska hospodárskeho využitia, 1:500 000. Atlas SSR.
84. 1980 Delimitácia krajiny podľa vodnej bilancie, 1:500 000. (Spoluautori A. Porubský a K. Tarábek). Atlas SSR.
85. 1980 Funkčná delimitácia krajiny podľa potenciálu, 1:500 000. Atlas SSR.
86. 1981 IGU Working Group on „Landscape synthesis“. *GeoJournal*, 5, 2. Spoluautor J. Drdoš.
87. 1982 Kategória priestoru v geografii. *Geogr. Čas.*, 34, 4. Spoluautor J. Urbánek.
88. 1983 Landscape Synthesis — Objectives and Tasks. *GeoJournal*, 7, 2.
89. 1983 Space in Geography. *GeoJournal*, 7, 2. (Spoluautor J. Urbánek).
90. 1983 Krajinné syntézy — ich východiská a smerovanie. *Geogr. Čas.*, 35, 1. (Spoluautori J. Drdoš a J. Urbánek).
91. 1983 Krajinné typy Východoslovenskej nížiny, ich potenciál a ochrana. *Geogr. Čas.*, 35, 1. (Spoluautori K. Tarábek a J. Kvitkovič).
92. 1984 Mapa životného prostredia SSR, 1:400 000. (Spoluautorstvo s D. Magicom). Bratislava.
93. 1984 Typen der Naturlandschaften der Donauläner. Spoluautorstvo s J. Drdošom K. Tarábekom. Wien.
94. 1984 Okrem vyššie uvedených máp mierok 1:750 000 a 1:500 000 vypracoval pre Atlas SSR ďalších 16 pôvodných máp 1:1 mil., 19 máp podrobnejších mierok a 17 profilov.
95. 1984 Search for Foundations. (Spoluautorstvo s J. Urbánkom). *Geogr. Čas.*, 36, 4.
96. 1984 Prediction and Prevention in the Protection and Creation of Environment. Spoluautorstvo s J. Urbánkom. *Geogr. Čas.*, 36, 4.
97. 1984 Conception of Resources or Conception of the Landscape Potential in the Geographical Research? (Spoluautorstvo s J. Drdošom). *Geogr. Čas.*, 36, 4.
98. 1985 25. Medzinárodný geografický kongres. Paríž — Alpy, 1984. *Geogr. Čas.*, 37, 1.
99. 1985 Súčasný trendy slovenskej geografie. Sborník čs. spol. zem., č. 2, Praha.
100. 1985 Potenciál krajiny a jeho racionálne celospoločenské využívanie. Zborník ÚML Súčasný stav spoločnosti v SSR a perspektívy jej vývoja. Bratislava.

c) Odborné práce

1. 1955 Správa o geomorfologickom výskume severnej časti Strážovskej hornatiny. *Geogr. Čas.*, 7, 3—4.
2. 1956 K problematike geomorfologickej mapy Slovenska. *Naša veda*, III.
3. 1961 XIX. Medzinárodný geografický kongres v Štokholme 1960 — Norden. *Geogr. Čas.*, 13, 2.
4. 1964 Západné Tatry a Chočské pohorie. Prírodné pomery a hospodársky obraz. Turistický sprievodca ČSSR, sv. 45.
5. 1964 Strážovská hornatina. Prírodné pomery a hospodársky obraz. Turistický sprievodca ČSSR. Bratislava.
6. 1965 XX. Medzinárodný geografický kongres v Londýne. *Geogr. Čas.*, 17, 2.
7. 1967 VII. Medzinárodný kongres INQUA v Boulder — Denver. *Geogr. Čas.*, 19, 1.
8. 1967 Niektoré poznatky zo študijnej cesty v ZAR. Spoluautorstvo s J. Verešíkom. *Geogr. Čas.*, 19, 4.

9. 1967 Niektoré aspekty zapojenia učiteľov zemepisu do geografického výskumu. Pedagogický zborník. Bratislava.
10. 1968 Úloha a postavenie integračných disciplín v novom systéme SVŠ. Dějepis a zeměpis ve škole. 1967—1968, č. 10.
11. 1973 Základné typy krasových území na Slovensku. Sprievodca exkurzií B—1, B—7. V. medzinárodný speleologický kongres. Olomouc 1973. Spoluautorstvo s J. Jakálom.
12. 1977—1982 Vypracovanie vyše 100 hesiel o krajinných celkoch a podcelkoch pre Encyklopédiu Slovenska, sv. I—VI, Bratislava.
13. 1979 Krajina vo východnej časti Zvolenskej kotliny a jej ochrana. {Spoluautori J. Drdoš, D. Magič a J. Urbánek. Čsl. ochrana prírody, 1.

d) Referáty na medzinárodných konferenciách doma a v zahraničí

1. 1961 Terrassen des Waagtales. Medzinárodný kongres INQUA. Varšava.
2. 1962 Grundzüge der Westkarpathen. Sjazd Maďarskej geografickej spoločnosti. Budapešť.
3. 1963 Geomorphologische Gliederung der Westkarpathen. Medzinárodné sympóziu o geomorfológii Západných Karpát. Krakov — Bratislava.
4. 1964 Relief Features of West Carpathians and Their Morphogeny. Medzinárodný geografický kongres. Londýn.
5. 1965 River Terraces of the West Carpathians. Medzinárodný kongres INQUA. Denver Boulder.
6. 1966 Geography in Czechoslovakia. University of Alexandria.
7. 1967 Naturräumliche Gliederung der ČSSR. Medzinárodné sympóziu o fyzicko-geografickej rajonizácii — Moravany pri Piešťanoch.
8. 1967 Grundprobleme der geomorphologischen Regionalisation. Moravany pri Piešťanoch.
9. 1968 Complex Physical Geographyp. New Delhi. Kongres IGU.
10. 1973 Inhalt der Landschaftsforschung. III. Medzinárodné sympóziu „Náplň a objekt komplexného výskumu krajiny z hľadiska ochrany o tvorby životného prostredia“. Smolenice 1973.
11. 1973 Zarovnané povrchy čs. Karpát. II. zjazd bulharských geografov. Sofia.
12. 1974 Landschaftstypen der Slowakei. Slovensko-maďarský seminár. Budapešť.
13. 1974 Natural Regions of the West Carpathians. Regionálna geografická konferencia Nový Zéland — Palmerston North.
14. 1975 Zjazd Geografickej spoločnosti NDR. Umweltproblematik im Atlas d. SSR.
15. 1976 Geocological Mapping. 23. Medzinárodný geografický kongres. Moskva.
16. 1978 Geografický ústav PAN — Krakov. Metodika tvorby mapy prírodných krajinných typov.
17. 1980 The Seak for the New Way of Regional Geography. 24. Medzinárodný geografický kongres, Tokio.
18. 1981 Der neue Nationalatlas der Slowakei. Eine moderne Landeskunde in Karten. Geogr. ústav Univ. vo Viedni.
19. 1981 Methods of Landscape Potential's Evaluation. Congress Perspectives in Landscape Ecology — Veldhoven, Holandsko.
20. 1982 Geoökologische Struktur und das Potential der Landschaft im Donaugebiet der ČSSR. Medzinárodné sympóziu o živ. prostredí povodia Dunaja. Melk — Rakúsko.
21. 1983 Basic Problems of Landscape Synthesis' Study. Sympóziu „Landscape Synthesis“. Joensuu, Fínsko.

22. 1983 Anthropogene destruktive Prozesse in der Hochgebirge der Westkarpaten. Kongres Nemeckej pedologickej spoločnosti. Trier.
23. 1984 Landscape Potential. 25. Medzinárodný geografický kongres. Paríž.

Okrem uvedených prác publikoval celý rad správ, recenzií a populárno-vedeckých článkov v Geografickom časopise, Lidé a země, Našej vede, Novom slove, Pyramíde, Technických novinách, Krásach Slovenska atď.